

Република Србија
АГЕНЦИЈА ЗА РЕСТИТУЦИЈУ

Јединица за поступак враћања

имовине жртава Холокауста

Београд, Ул. Коларчева број 7.

Број: 46-000756/2018

Датум: 08.јун 2021.године

П.Б.

Агенција за реституцију – Јединица за поступак враћања имовине жртава Холокауста, решавајући по захтеву Јеврејске општине Сомбор из Сомбора, Ул. Раде Дракулића број 6, коју заступа председница ЈО Сомбор, Сандра Папо-Фишер, из Сомбора, за враћање одузете имовине, на основу чл. 12. и 18. Закона о отклањању последица одузимања имовине жртвама Холокауста које немају живих законских наследника („Службени гласник РС“, број 13/16), члана 55. Закона о враћању одузете имовине и обештећењу („Службени гласник РС“, број 72/11, 108/13, 142/14 и 88/15 – Одлука УС, 95/2018 и 153/2020), на основу члана 136. Закона о општем управном поступку („Службени гласник РС“, број 18/2016 и 95/2018 – аутентично тумачење), након спроведеног поступка, донела је дана 08.јуна 2021.године, следеће:

РЕШЕЊЕ

1. Усваја се захтев, враћа се имовина и утврђује право својине у корист Јеврејске општине Сомбор, из Сомбора, ЈМБГ: 08953945, и то на:

- 1004809/1549476 идеалних делова катастарске парцеле број: 1767, КО Алекса Шантић укупне површине 154xa94a76m², уписане у Лист Непокретности број: 826, КО Алекса Шантић, као пољопривредно земљиште, њива 2.класе, у јавној својини Републике Србије.

2. Пољопривредно земљиште из тачке 1. алинеја 1. диспозитива овог Решења издато у закуп по основу Уговора о закупу број: 320-51-596/268-2020-14 враћа се у државину Јеврејској општини Сомбор по истеку три године од дана извршности овог решења, ако се странке друкчије не споразумеју, с тим да закупци од дана извршности овог решења плаћају закупнину по наведеним уговорима Јеврејској општини Сомбор.

3. На основу овог решења, а по његовој правноснажности, надлежни орган за упис права на непокретностима, извршиће упис права својине на непокретностима из тачке 1. диспозитива овог решења, у корист Јеврејске општине Сомбор и то у уделу као је то наведено у тачки 1. диспозитива.

4. Налаже се надлежном органу за упис права на непокретностима, да на основу овог решења, а по његовој правоснажности, изврши брисање свих хипотекарних терета забележених у било чију корист на непокретности из тачке 1. диспозитива овог решења.

5. Враћена имовина је у слободном промету, а Република Србија, АП Војводина, односно јединица локалне самоуправе имају право прече куповине приликом првог отуђења.

Образложење

Јеврејска општина Сомбор из Сомбора, Ул. Раде Дракулића, број 6, поднела је дана 25.12.2018. године, захтев за враћање имовине у складу са Законом о отклањању последица одузимања имовине жртвама Холокауста које немају живих законских наследника, („Службени гласник РС“ број 13/16) заведен код Агенције за реституцију под бројем: 46-000559/2019, за враћање имовине бивших власница Маријане, Јелисавете и Јулијане Вамоши, бив.из Светозара Милетића.

У предметној управној ствари предмет прецизирањем захтева за враћање су парцеле број: 3385, 3381/1, 3382/2, 3383/1, 3383/2, 3383/3, 3384/1, 3384/2, 3386/1, 3386/23, 3381/2 и 3382/1, све уписане у ЗКУЛ број: 2154 односно број: 865, КО Светозар Милетић, укупне површине 183 јутара 437кв.хв, умањено за површину од 8 јутара 1100 кв.хв.

Уз захтев су достављени докази побројани у самом Обрасцу захтева за враћање.

Поступајући по предметном захтеву Агенција је службеним путем прибавила од Основног суда у Сомбору ЗКУЛ број 4918, КО Сомбор, који је достављен уз допис наведеног органа број: 3Р3.1049/2018 од 26.11.2018. године и Обавештење РГЗ СКН Сомбор број: 952-095-38224/2021 од 28.04.2021. године, док је подносилац захтева накнадно доставио следеће доказе: ЗКУЛ број 865, КО Светозар Милетић, Уверење о идентификацији кат.парцела старог и новог премера издато од РГЗ СКН Сомбор под бројем: 952-095-3463/2019 од 28.01.2019. године, Одлуку Окружног Аграрног суда број: 227/46 од 02.11.1946. године, Одлуку МНО Светозар Милетић број: 59 од 31.01.1946. године и Одлуку ГИО АП Војводине број: 18630 од 29.08.1946. године, као и Записник од 25.01.1946. године.

У спроведеном доказном поступку је ради утврђења правилног и потпуног чињеничног стања дана 11.маја 2021.године, одржана усмена јавна расправа, на којој се законска заступница подносиоца захтева изјаснила тако да прецизира предметни захтев те да уместо парцела које су грешком наведене у захтеву, потражује враћање парцела број: 3385, 3381/1, 3382/2, 3383/1, 3383/2, 3383/3, 3384/1, 3384/2, 3386/1, 3386/23, 3381/2 и 3382/1, све уписане у ЗКУЛ број: 2154 односно број: 865, КО Светозар Милетић, укупне површине 183 јутара 437кв.хв, умањено за површину од 8 јутара 1100 кв.хв.

Државно правобранилаштво – Одељење у Суботици није приступило расправи иако је уредно позвано, нити се до дана доношења овог решења изјаснило поводом предметног захтева писаним путем.

Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде – Управа за пољопривредно земљиште, није приступило на усмену јавну расправу иако уредно позвано, нити се до дана доношења овог решења изјаснило поводом предметног захтева писаним путем.

Након спроведеног доказног поступка Агенција за реституцију је утврдила, а на основу писмених доказа које су предочиле странке, на основу доказа прибављених службеним путем, на основу одржане усмене јавне расправе, а ценећи наводе и захтеве странака, следеће чињенично стање битно за доношење одлуке:

Увидом у електронску базу података Агенције за реституцију, поступајући орган је утврдио да није поднет захтев за враћање, односно обештећење имовине сходно Закону о враћању одузете

имовине и обештећењу иза Вамоши Јулијане, Маријане и Јелисавете, овде бивших власница непокретности које су предмет овог захтева за враћање.

Из потврде дигиталног музеја Јад Вашем, утврђено је да је Вамоши Јене, отац овде означених бивших власница Маријане и Јелисавете, односно супруг бивше власнице Јулијане Вамоши, рођене Мајер, рођен 1890. године у Сомбору, где је и убијен од стране окупаторске војске 1941. године. Увидом у списак прживелих припадника јеврејске народности за град Сомбор (преузет са сајта www.elmundosefarad.wikidot.com) утврђено је да су Маријана, Јелисавета и Јулијана Вамоши пружиле Други светски рат.

Из ЗКУЛ број: 2154, КО Светозар Милетић, утврђено је да су у А листу уписане парцеле број: 3381/, површине 43ј.1058кв.хв., број: 3381/2, површине 70ј.466кв.хв., број: 3382/1, површине 714кв.хв., број: 3383/1, површине 2ј.1356кв.хв., број: 3383/2, површине 84кв.хв, број: 3383/3, површине 452кв.хв, број: 3384/1, површине 224кв.хв, број: 3384/2, површине 329кв.хв, број: 3385, површине 1155кв-хв., број: 3386/1, површине 63ј.186кв.хв, и број: 3386/23, површине 1407кв.хв. Да је у Б листу, на основу Решења Дн. бр. 11998, бр. 158/47 од 16.11.1946. године, а на основу оставинске одлуке Среског суда у Сомбору бр. Пр. 370/942 о нацрта од 15.07.1941. године, отписују се из А листу парцеле број: 3381/1, 3381/2, 3382/1, 3382/2, 3383/1, 3383/2, 3383/3, 3384/1, 3384/2, 3385, 3386/1, 3386/23, те се приписује у стари ЗКУЛ број: 865 у корист старог власника.

Из ЗКУЛ број: 865, КО Светозар Милетић, утврђено је да су у А листу (поред осталих) уписане парцеле број: 3381/1, 3381/2, 3382/1, 3382/2, 3383/1, 3383/2, 3383/3, 3384/1, 3384/2, 3385, 3386/1, 3386/23; да је у Б листу на основу Решења Дн. бр. 11998, бр. 158/47 од 16.11.1946. године, а на основу оставинске одлуке Среског суда у Сомбору бр. Пр. 370/942 о нацрта од 15.07.1941. године, као и уверења о истоветности бр. 204/947 уписане су у А листу парцеле број: 3381/1, 3381/2, 3382/1, 3382/2, 3383/1, 3383/2, 3383/3, 3384/1, 3384/2, 3385, 3386/1, 3386/23, отписане из ЗКУЛ број: 2154 у корист ранијег власника Вамоши Маноа, па се укњижује право власништва на наведено земљиште у А листу преко ванкњижног власника Вамоши Јенеа, у корист: Вамоши Јелисавета са $\frac{1}{2}$ и млдб. Вамоши Маријане са $\frac{1}{2}$ идеалних делова, обе из Св.Милетића; да је у Ц листу на основу Решења Дн. бр.11998 и бр.158/47, од 16.11.1946. године, а на основу оставинске одлуке Среског суда у Сомбору бр. Пр. 370/42 укњижује право удовичког уживања на земљишта у А листу у корист уд. Вамоши Јена рођ. Мајер Јулијане из Светозар Милетића.

Из Одлуке МНО Светозар Милетић број: 59, од 31.01.1946. године, о утврђењу објекта аграрне реформе на поседу уд. Вамош Јенеа, рођене Мајер, Јулијане, утврђено је да се одузима у корист земљишног фонда земљиште на парцелама број: 3385, 3381/1, 3382/2, 3383/1, 3383/2, 3383/3, 3384/1, 3384/2, 3386/1, 3386/23, 3381/2 и 3382/1, све укупне површине 183кј 437кв.хв.

Из Коначне Одлуке Окружног Аграрног Суда у Сомбору број: 227/46 од 02.02.1946. године, утврђено је да се потврђује горња Одлука МНО у Светозар Милетић као на закону заснована.

Из Одлуке ГИО АП Војводине број:18630 од 29.09.1946. године, утврђено је да се уважава жалба Вамоши Јулије, рођене Мајер и Вамоши Јелисавете из Сомбора, уложена против Одлуке Окружног Аграрног Суда у Сомбору број: 227 од 29.08.1946. године, те се жалњама враћа 5 хектара односно 8јутара 1100 кв.хв., обрадивог земљишта.

Из Уверења о идентификацији РГЗ СКН Сомбор број: 952-095-3463/2019 од 28.01.2019. године, утврђено је да парцелама број: 3385, 3381/1, 3382/2, 3383/1, 3383/2, 3383/3, 3384/1, 3384/2, 3386/1,

3386/23, 3381/2 и 3382/1, све старог премера, одговара део кат.парцеле број: 1767, КО Алекса Шантић, као и да наведене парцеле старог премера због промена катастарских општина након комасације прешли из КО Светозар Милетић у КО Алекса Шантић.

Увидом у електронску базу података Републичког геодетског завода на дан 03.06.2021. године, утврђено да парцела број: 1767, КО Алекса Шантић, укупне површине 154xa94a76m2, уписана као пољопривредно земљиште, њива 2. класе површине, у Листу непокретности број: 826, КО Алекса Шантић, као јавна својина Републике Србије, корисника Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде.

Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде, дана 03.06.2021.године, обавестило је овај орган електронским путем да је кат. парцела бр. 1767, КО Алекса Шантић, издата у закуп на основу Уговора број: 320-51-596/268-2020-14 који је закључен на основу лицитације дана 04.03.2020.године, а истиче дана 31.10.2049.године.

Из Обавештења РГЗ СКН Сомбор број: 952-095-38224/2021 од 28.04.2021. године, утврђено је да кат.парцела број: 1767, КО Алекса Шантић, има са две стране излаз на локалну мрежу пољских путева, те није неопходно радити нову препарцелацију ради обезбеђења приступног пута.

На основу свих изведенних и горецитираних доказа, поступајући орган је нашао да су испуњени услови за доношење одлуке у овој управној ствари.

Чланом 1. Закона о отклањању последица одузимања имовине жртвама Холокауста које немају живих законских наследника прописано је да се овим законом, ради отклањања последица одузимања имовине жртвама Холокауста које немају живих наследника, уређују услови, начин и поступак враћања имовине одузете припадницима јеврејске заједнице који немају законских наследника и враћања одузете имовине организацијама које су у време одузимања биле у функцији јеврејске заједнице, за имовину која је одузета на територији Републике Србије за време Холокауста или на основу прописа из члана 2. Закона о враћању одузете имовине и обештећењу, као и финансијска подршка Републике Србије јеврејској заједници у Републици Србији.

Чланом 2. став 1. тачка 1. Закона о отклањању последица одузимања имовине жртвама Холокауста које немају живих законских наследника прописује да се под "одузетом имовином" подразумевају непокретности и покретне ствари и предузећа која су одузета бившим власницима за време Холокауста или применом прописа из члана 2. Закона о враћању одузете имовине и обештећењу.

Како је предметна имовина одузета на основу Одлука донетих на основу Закона о аграрној реформи и унутрашњој колонизацији („Службени гласник НРС“, бр.39/45 и 4/46), а који је пропис предвиђен у члану 2. Закона о враћању одузете имовине и обештећењу као пропис чијом применом а који је Закон предвиђен у члану 2. став 1. тачка 3. Закона о враћању одузете имовине и обештећењу као пропис на основу кога се може остварити право на повраћај одузете имовине, то је нађено да се у конкретном случају ради о имовини која је подобна за враћање у складу са чланом 2. став 1. тачка 1. Закона о отклањању последица одузимања имовине жртава Холокауста које немају живих законских наследника.

Такође, Агенција је испитивала и да ли се ради о имовини без наследника у смислу чл. 2 став 1. тачка 2. Закона, којим је прописано да се "имовином без наследника" сматра одузета имовина за

коју није поднет захтев, односно за коју је захтев поднет од лица које нема активну легитимацију у смислу одредаба Закона о враћању одузете имовине и обештећењу, осим имовине за коју је обавезу обештећења бившег власника преузела страна држава по основу међународног уговора. Како је поступајући орган увидом у електронску базу података Агенције за реституцију утврдио да није поднет захтев за враћање, односно обештећење имовине иза Вамоши Јелисавете, Маријне и Јулијане, као бивших власница, то је утврђено да се ради о тзв. имовини без наследника сходно члану 2 став 1. тачка 2. Закона о отклањању последица одузимања имовине жртвама Холокауста које немају живих законских наследника.

Чланом 2. став 1. тачком 3. Закона прописано је да се под појмом "бивши власник" у смислу овог Закона подразумева физичко лице које је било припадник јеврејске заједнице и власник у време одузимања имовине и правно лице које је у време одузимања имовине на било који начин било у функцији јеврејске заједнице, а које је било власник имовине у време одузимања. Како је из достављене документације и то: потврде дигиталног музеја Јад Вашем и података преузетих са сајта www.elmundosefarad.wikidot.com, неспорно утврђено да је Јене Вамоши, овде отац, односно супруг означених бивших власница страдао током Холокауста као Јеврејин, док су Вамоши Јулијана, рођена Мајер и Вамоши Јелисавета и Маријана налазе на списку припадника јеврејске народности који су преживели Холокауст, то је овај орган за несумњиво нашао да су исте били припаднице јеврејске заједнице у време одузимања имовине.

Даље, члан 6. став 1. Закона о отклањању последица одузимања имовине жртвама Холокауста које немају живих законских наследника прописује да се враћање имовине у натуралном облику спроводи у складу са овим законом и Законом о враћању одузете имовине и обештећењу. Члан 15. Закона о враћању прописује да се овим законом враћају непокретне и покретне ствари у јавној својини Републике Србије, аутономне покрајине односно јединице локалне самоуправе, у државној, друштвеној и задружној својини, осим ствари у својини задругара и друштвеној и задружној својини које је ималац стекао уз накнаду.

Дакле, како је Агенција поступајући по предметном захтеву Јеврејске општине Сомбор, на основу достављене документације утврдила да земљиште означено у диспозитиву решења одговара одузетом земљишту, које је након подржављења било предмет комасације, услед чега је дошло до померања граница катастарских општина, да се земљиште које се враћа овим решењем, налази у јавној својини Републике Србије, кориснику Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде, да на истом нема вишегодишњих засада, изграђених мрежа и објеката, те да предложена парцела има приступ постојећим атарским путевима, односно да није неопходна нова парцелација ради обезбеђивања приступног пута, то је у складу са наведеним нађено да нема сметњи враћању предметног земљишта у смислу члана 15., 24. и 25. Закона о враћању одузете имовине и обештећењу. Приликом утврђивања површине земљишта које се враћа овим Решењем, Агенција је имала у виду да су бившим власницима одузете парцеле број: 3385, 3381/1, 3382/2, 3383/1, 3383/2, 3383/3, 3384/1, 3384/2, 3386/1, 3386/23, 3381/2 и 3382/1, све КО светозар Милетић, старог премера, укупне површине 183.j.437кв.хв земљишта, умањено за 8j.1100 кв.кв., колико им је остављено на име неземљорадничког максимума у складу са одредбама Закона о потврди и изменама Закона о аграрној реформи и унутрашњој колонизацији од 28.08.1945.године, а којим парцелама према горецитираном Уверењу о идентификацији РГЗ СКН Сомбор одговара део кат.парцеле број: 1767, КО Алекса Шантић новог премера и која површина конвертована у хектаре износи 100xa48a09m2, колико се и враћа подносиоцу захтева овим Решењем.

Чланом 20. ставом 1. Закона о враћању одузете имовине и обештећењу, прописано је да закупац непокретности има право да користи непокретност за обављање своје делатности, али не дуже од три године од извршности решења о враћању имовине, с тим што се бивши власник и обvezник могу и друкчије споразумети.

Члан 26. став 2. Закона о враћању одузете имовине и обештећењу, предвиђа да уколико је пољопривредно земљиште, у складу са законом којим се уређује пољопривредно земљиште, дато у закуп, остаје у државнини закупца до истека уговора о закупу, ако овим законом није дркучије одређено, осим у случају да се странке друкчије не споразумеју, с тим да закупнину од дана извршности решења о враћању земљишта закупац плаћа бившем власнику.

Како је из Обавештења Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде -Управе за пољопривредно земљиште, које је достављено Агенцији електронским путем дана 03.06.2021.године, неспорно утврђено да је парцела, која је предмет враћања у овој управној ствари, издата у закуп на основу на основу Уговора број: 320-51-596/268-2020-14 који истиче дана 31.10.2049.године, то је одлучено као у тачки 2.диспозитива овог Решења.

У складу са чланом 19. Закона о отклањању последица одузимања имовине жртвама Холокауста које немају живих законских наследника, којим је прописано да се у решењу налаже се надлежним органима извршење решења, као и брисање евентуалних терета, одлучено је као у тачки 3. и 4. диспозитива овог решења.

Чланом 62. став 3. Закона о враћању одузете имовине и обештећењу, прописано је да је враћена имовина у слободном промету, а да Република Србија, аутономна покрајина, односно јединица локалне самоуправе имају право прече куповине приликом првог отуђења те је одлучено као у тачки 5. диспозитива овог решења.

Овај орган је у доказном поступку извео и ценио и све остale доказе, које није посебно образлагао јер не би били од утицаја на доношење другачије одлуке у овој управној ствари.

Упутство о правном средству:

Против овог решења може се изјавити жалба Министарству финансија, као другостепеном органу, у року од 15 дана од дана обавештавања странке о решењу, а преко Агенције за реституцију, Ул. Коларчева број 7, Београд, у довољном броју примерака за орган и све странке у поступку.

Саветник за поступак враћања
имовине жртава Холокауста

Полина Бабић

Сектор за координацију и надзор

Доставити:

1. Подносиоцу захтева: Јеврејској општини Сомбор, Ул. Раде Дракулића број 6, 25000 Сомбор;
2. Државном правоборанилаштву - Одељењу у Суботици, Трг Лазара Нешића, број 1, 24000 Суботица;
3. Министарству пољопривреде, шумарства и водопривреде – Управи за пољопривредно земљиште, Ул. Немањина бр.22-26, 11000 Београд.
4. Агенцији за реституцију - Сектору за координацију и надзор;
5. Архиви;
6. У предмет

По правноснажности:

7. Републичкој дирекцији за имовину Републике Србије, Београд, Ул.краља Милана 16, 11000 Београд;
8. Републичком геодетском заводу – СКН Сомбор, Ул.краља Петра I, бр.8, преко е-шалтера;
9. Градској Управи Града Сомбора - Одељењу локалне пореске администрације, Трг цара Уроша бр.1, 25101 Сомбор;
10. Агенцији за реституцију Републике Србије, Централна јединица - Сектору за координацију и надзор.
11. Министарству пољопривреде, шумарства и водопривреде - Управи за пољопривредно земљиште, Ул. Немањина бр.22-26, 11000 Београд.

ЕКСПЕДОВАНО
ИЗ АГЕНЦИЈЕ ЗА РЕСТИТУЦИЈУ

дана : 11. 06. 2021

